

Jesper Ravn
Ravn Bane A/S
Roholmsvej 12F
2620 Albertslund

DATO 21. november 2016

JOURNAL NR
RA-2016-41-0399

BLDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE
SAGSBEHANDLER: AUK001

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00
FAX 72 68 90 04

Ingen straffesag mod Michael Borre og Kim Jesper Sten Hansen

De har som indehaver af RAVN Bane ApS klaget over to afgørelser, der er truffet af Statsadvokaten i København den 22. september 2016, om at opgive sigtelserne mod Michael Borre og Kim Jesper Sten Hansen (Jesper Hansen) for at have begået embedsmisbrug i medfør af straffelovens § 155.

Jeg er enig i statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at der ikke bliver nogen straffesag mod dem.

1. Sagens faktiske omstændigheder

1.1. Det fremgår af sagens akter, at De er indehaver af virksomheden RAVN Bane ApS, der beskæftiger sig med entreprenøropgaver inden for jernbanedrift, hvor hovedaftageren er Banedanmark, som er en statslig virksomhed under Transport- og Bygningsministeriet.

Den 28. november 2013 klagede De til Trafikstyrelsen over Banedanmarks retningslinjer for lokomotivførercertifikater, der udstedes af Kvalitet og Sikkerhed.

På et månedligt tværgående direktørmøde den 31. januar 2014 blev direktøren for Produktion, Michael Borre, og den administrative direktør for Banedanmark, Jesper Hansen, gjort bekendt med Deres klage til Trafikstyrelsen.

Det kan på baggrund af politiets efterforskning og Kammeradvokatens disciplinære undersøgelse af 16. marts 2016, s. 20, lægges til grund, at Jesper Hansen under det tværgående direktionmøde den 31. januar 2014 fremkom med en udtalelse i stil med: "kan vi ikke holde op med at bruge ham" eller "ham bruger vi ikke".

Samme dag, den 31. januar 2014, udsendte Michael Borre en e-mail, stilet til sine fire områdechefer; Tom Birk Larsen, Klaus Bergman, Regin Røndal-Liniger og Erik Mejer Girke, med følgende indhold:

"Kære alle

Indtil klagen fra Jesper Ravn er afklaret i TS er det FORBUDT at anvende Jesper Ravn til nogle opgaver OVERHOVEDET og det er også forbud at hjælpe med uddannelse.

Jeg ønsker en aktiv tilbagemelding fra hver af jer om at I ikke har opgaver sammen med Jesper Ravn. Hvis I har så skal det stoppes med det samme.

Kh.

Michael Borre"

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

1.2. Det fremgår endvidere af Kammeradvokatens disciplinære undersøgelse af 16. marts 2016, s. 14, at Michael Borre har forklaret, at De den 3. februar 2014 ringede til ham, fordi en af Michael Borres medarbejdere havde oplyst Dem om den af Michael Borre udsendte e-mail af 31. januar 2014.

Den 4. februar 2014 fremsendte De en e-mail til Lone Gregersen, Teamleder Indfra- og Styringsuddannelse, Banedanmark, hvori De oplyste, at De var blevet opmærksom på, at der florerede rygter i Banedanmark om, at det ikke er tilladt at bruge RAVN Bane ApS.

Den 5. februar 2014 videresendte Lone Gregersen Deres e-mail til områdechef Kirsten Kornerup Jehrbo, med forespørgsel om, hvad hun skulle svare Dem.

Samme dag, den 5. februar 2014, besvarede Kirsten Kornerup, Lone Gregersens e-mail, med følgende indhold:

"Åh sikke noget ! jeg tror det kan være Mikael Borre som har sendt det ud i produktion, da Jesper Hansen i fredags sagde, at ham bruger vi ikke, men det kan vi jo ikke svare. Så du svarer Kære Jesper Jeg har ikke hverken hørt eller fået forelagt rygter om din virksomhed , ligesom jeg og min chef efterlever ores pligt om fortrolighed om BDK's leverandører og disses forhold.

Ka' det bruges?"

Ifølge oplysninger fra Banedanmark, herunder til Transportministeriet i forbindelse med Deres klage af 28. oktober 2014, meddelte Michael Borre på et chefgruppemøde i Produktion den 5. februar 2014 mundtligt, at indholdet af mailen ikke skulle effektueres.

Den 11. februar 2014 fremsendte Michael Borre en e-mail til Dem med følgende indhold:

"Kære Jesper Ravn

Beklager at jeg ikke vendte tilbage før middag, men jeg skulle have fat i de rigtige folk.

Jeg har fået oplyst, at vi i øjeblikket IKKE har aftalt nogle opgaver med dig som leverandør. Du er således ikke gået glip af opgaver for Produktion. Hvis du mener at kunne dokumentere anderledes, så må du sende mig noget. Men vi kan ikke se at vi har en aftale med dig for nuværende.

Som du rigtigt fortalte, starter selve sporjusteringen op i marts og vi skulle gerne have gennemført et udbud omkring assistancearbejde inden da. Det er du naturligvis velkommen til at byde på lige fod med alle andre.

Fortsat god dag."

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

1.3. Den 28. oktober 2014 klagede De til Trafikministeriet over Banedanmarks diskriminering af RAVN Bane ApS, herunder Michael Borres e-mail af 31. januar 2014.

Den 20. november 2014 anmeldte De, via Deres advokat Annacarina Staunstrup, Michael Borre til Københavns Politi for embedsmisbrug på baggrund af mailen den 31. januar 2014.

Den 11. februar 2015 traf Transportministeriet afgørelse i klagesagen, hvor ministeriet i forhold til klagepunktet vedrørende Michael Borres e-mail af 31. januar 2014 blandt andet udtalte:

"Departementet noterer sig, at e-mailen af 31. januar 2014 er adresseret internt til Banedanmarks områdechefer og indeholder en konkret tjenestebefaling til Banedanmarks medarbejdere vedrørende dine muligheder for at få/færdiggøre opgaver for Banedanmark. Departementet finder ligeledes, at e-mailen utvivlsomt må være blevet opfattet som en intern instruks af Banedanmarks medarbejde.

(...)

Departementet finder ikke, at Banedanmark i forbindelse med afsendelse af e-mailen af 31. januar 2014 eller efterfølgende har henvist til saglige hensyn, der kan begrunde et forbud mod at anvende RAVN Bane ApS til opgaver for Banedanmark. Departementet skal i den forbindelse understrege, at den på daværende tidspunkt verserende klagesag hos Trafikstyrelsen, ikke sagligt kan be-

grunde et sådant forbud, hvad enten klagen var af personlig karakter eller ej. Det skyldes, at det materielle indhold af den verserende klagesag, ikke kan begrundes, at RAVN Bane ApS hindres i at udføre opgaver for Banedanmark af f.eks. sikkerhedsmæssige hensyn.

Det er på den baggrund departementets opfattelse, at tjenestebefalingen er i strid med den almindelige retsgrundsætning om, at der ikke tages uvedkommene hensyn eller inddrages usaglige kriterier i den offentlige forvaltning. Tjenestebefalingen kunne dermed ikke lovligt afgives af direktøren for Banedanmark Produktion. Departementet vil indskærpe dette meget kritisable forhold over for Banedanmark ”

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

1.4. Det fremgår af Banedanmarks Redegørelse vedr. Banedanmarks opfølgning på Transportministeriets afgørelse i Jesper Ravns klage over Banedanmark af 25. februar 2015, at Michael Borre den 16. februar 2015 sendte en mail til den oprindelige modtagerkreds, hvori mailen fra januar 2014 skriftligt blev trukket tilbage, samt at den administrative direktør for Banedanmark ville indskærpe overfor Michael Borre, at den oprindelige e-mail var uacceptabel og at de forvaltningsretlige regler skal følges i ethvert forhold, der vedrører Banedanmarks afgørelser overfor de anvendte entreprenører.

I forlængelse heraf fremgår det af Kammeradvokatens disciplinære undersøgelse af 16. marts 2016, side 16 ff., at Michael Borre samme dag som afgørelsen fra Transportministeriet er dateret, den 11. februar 2015, blev indkaldt til møde på Jesper Hansens kontor. Af referatet fra mødet, som er blevet lagt på Michael Borres personalesag, fremgår blandt andet, at Jesper Hansen gjorde klart for Michael Borre, at det vil være uacceptabelt, hvis noget lignende skulle gentage sig og at Jesper Hansen forventer at Michael Borres ageren er i overensstemmelse med gældende regler, herunder de forvaltningsretlige.

1.5. Den 8. august 2015 anmeldte De på ny Michael Borre til Københavns Politi vedrørende en e-mail som Michael Borre havde sendt til Dem den 9. april 2014 med følgende indhold:

*”Kære Jesper
Jeg kan forstå at vi har et spændende samarbejde i gang, det er fint.*

Formålet med brug af underleverandører er at aflaste vores faste personale, ikke mindst i spidsbelastningsperioder. Formålet er ikke at give dig nogle opgaver, som langsomt men sikkert vokser, fordi du går på strandhugst blandt vores medarbejdere.

Jeg vil derfor bede dig om ikke aktivt at opsøge vores medarbejdere, hvis du fortsat ønsker at samarbejde med Banedanmark Produktion. Du er i din fulde ret til at slå stillinger op, men jeg bryder mig ikke om, at du udnytter vores venlighed til rent ud sagt at stjæle vores nuværende medarbejdere. Det er ufint og meget uetisk.

Så stop det med det samme.”

1.6. Ved e-mail af 21. januar 2016 anmeldte De tillige Jesper Hansen til Københavns Politi for embedsmisbrug. Anmeldelsen var begrundet i Jesper Hansens udtalelser under det tværgående direktionmøde den 31. januar 2014 som fremgik af den ovenfor nævnte e-mail korrespondancen fra februar 2014, som De havde modtaget i forbindelse med en anmodning om aktindsigt.

Det fremgår af Kammeradvokatens disciplinære undersøgelse af 16. marts 2016, side 3, at den indgivne politianmeldelse blev videresendt til transport- og bygningsminister Hans Christian Schmidt, at Transport- og Bygningsministeriet i en pressemeddelelse af 22. januar 2016 oplyste, at ministeriet havde besluttet at indlede en disciplinær undersøgelse for at få afdækket direktør Jesper Hansens rolle i nedlæggelsen af forbudet mod at anvende RAVN Bane ApS i Banedanmark, samt at undersøgelsen blev iværksat den 23. januar 2016.

RIGSADVOKATEN

SIDE 5

Det fremgår videre af Kammeradvokatens disciplinære undersøgelse af 16. marts 2016, side 21, at den af Jesper Hansen fremsatte udtalelse under det tværgående direktionsgruppemøde om Banedanmarks brug af Jesper Ravn efter Kammeradvokatens vurdering ikke kunne kategoriseres som en tjenesteforseelse.

Den 22. september 2016 meddelte Statsadvokaten i København, at sigtelserne mod Jesper Hansen og Michael Borre, for at have begået embedsmisbrug i medfør af straffelovens § 155, opgives.

Den 29. september 2016 påklagede De Statsadvokatens afgørelser til Rigsadvokaten.

2. Det retlige grundlag

2.1. Straffelovens § 155 har følgende affattelse:

”§ 155. Misbruger nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, sin stilling til at krænke privates eller det offentliges ret, straffes han med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Sker det for at skaffe sig eller andre uberettiget fordel, kan fængsel indtil 2 år anvendes.”

Af Vagn Greve m.fl., Kommenteret straffelov, Specielle del, (10. omarbejdede udgave, 2012), s. 130 f., fremgår det, at disciplinær indskriden ofte vil være tilstrækkelig og foretrækkes for offentlig tiltale i ordinære tilfælde af tilsidesættelse af tjenesteplichter, således at tiltale efter straffeloven kun rejses i grovere tilfælde.

Endvidere anføres dølgende vedrørende straffelovens § 155 i Vagn Greve m.fl., Kommenteret straffelov, Specielle del, (10. omarbejdede udgave, 2012), s. 156:

”Objektivt kræves en handlemåde, der kan karakteriseres som stillingsmisbrug, og at dette misbrug har medført en krænkelse af privates eller det offentliges ret. Det sidste led i beskrivelsen omfatter i og for sig enhver tjenesteforsømmelse. Bestemmelsen er imidlertid begrænset til at angå forsætlige forhold og af modsætningen til § 156 fremgår, at den ligeledes er begrænset til aktive forhold af pligtstridig karakter. Det må desuden antages, at den kun tager sigte på materielle, ikke formelle krænkelse. En række mindre grove udnyttelser af tjenestestilling, f.eks. misbrug af tjenestevogn til privat kørsel, må dernæst jævnlige udskilles som hørende under disciplinær forfølgning. (...) Under bestemmelsen falder eksempelvis det forhold, at en person, der iflg. sin stilling skal virke for forfølgning af lovovertrædelser, forsætligt uretmæssigt bevirker, at en skyldig ikke tiltales eller dømmes.”

RIGSADVOKATEN

SIDE 6

Til illustration af grovedskriteriet kan der i øvrigt henvises til Østre Landsrets dom, der er optrykt i U 2000.2524 Ø. Sagen vedrørte en politiassistent, der var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 155, 2. pkt., ved at have misbrugt sin stilling som politiassistent ved at have forevist sin politilegitimation og ved udtalelser, der sigtede til hans stilling som politiassistent, for at formå sælger til at lade en handel vedrørende en låge gå tilbage. Da det ikke kunne afvises, at politiassistenten havde ret til at hævde handlen, kunne det ikke anses for godtgjort, at politiassistenten havde forsæt til at skaffe sig en uberettiget fordel, hvorfor politiassistenten frifandtes for overtrædelse af § 155, 2. pkt. Landsretten udtalte, at politiassistenten havde misbrugt sin stilling som politiassistent, men fandt ikke at tjenesteforseelsen var ikke af en sådan grovere karakter, at den var omfattet af § 155, idet ordinære tilfælde af tjenesteforseelser alene skal give anledning til disciplinært ansvar.

2.2. Straffelovens § 157 har følgende affattelse:

”§ 157. Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører, straffes den pågældende med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Uden for foranstående bestemmelse falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg.”

Vagn Greve m.fl., Kommenteret straffelov, Speciel del (10. omarbejdede udgave, 2012), s. 161, anfører følgende om straffelovens § 157:

”Denne bestemmelse angår navnlig den uforsætlige ikke-opfyldelse af tjenesteplicht, men den må også omfatte grov eller oftere gentagen forsætlig forsømmelse i tjenesten og tilsidesættelse af pligter, der ikke er omfattet af § 155 og § 156. (...) Er der mulighed for at gøre disciplinæransvar gældende, vil dette i reglen være en tilstrækkelig reaktion i anledning af tjenstlige forsømmelser. Strafanvar rammer kun grov forsømmelse eller skødesløshed eller oftere gentaget.”

3. Begrundelse

3.1. Michael Borres e-mail af 31. januar 2014

Som det fremgår af pkt. 2.1. ovenfor, følger det af litteraturen og retspraksis, at straffelovens § 155 alene bringes i anvendelse, når der er tale om forhold af grovere karakter.

Der kan til støtte for, at Michael Borres e-mail af 31. januar 2014 må betragtes som et forhold af grovere karakter peges på, at e-mailen kan forstås som en tjenestebefaling, der var baseret på usaglige kriterier, som var egnet til at krænke RAVN Bane ApS ret, og som i øvrigt krænkede det offentliges ret.

RIGSADVOKATEN

SIDE 7

I tilknytning hertil kan der peges på, at e-mailen havde et ganske utvetydigt indhold, idet det på en ubetinget måde blev anført, at samarbejdet med RAVN Bane ApS skulle ophøre. I forlængelse heraf kan der peges på, at e-mailen var stilet til personer, som stod i et underordningsforhold til Michael Borre.

Endvidere kan der peges på, at Michael Borres mundtlige tilbagetrækning af e-mailen under et møde den 5. februar 2014 skal ses i lyset af, at De henholdsvis den 3. februar 2014 og den 4. februar 2014 havde kontaktet Banedanmark, som følge af, at der floredede rygter om, at det var forbudt at bruge Deres virksomhed.

Heroverfor kan der imidlertid til støtte for, at Michael Borres e-mail af 31. januar 2014 ikke skal betragtes som et forhold af grovere karakter peges på, at e-mailen trods alt blev trukket tilbage få dage efter afsendelsen.

Endvidere kan der peges på, at e-mailen ikke havde nogle beviselige konsekvenser for RAVN Bane ApS, herunder at RAVN Bane ApS som følge af mailen led et økonomisk tab. I den forbindelse bemærkes, at det af sagens materiale fremgår, at Banedanmark i perioden fra juni 2013 til september 2014 udbød to opgaver som RAVN Bane ApS kunne byde på, at De bød på den ene af de to opgaver, at De i marts 2014 vandt opgaven, samt at RAVN Bane ApS omsætning i forhold til opgaver fra Banedanmark er steget markant i 2014 sammenholdt med 2013.

Herudover kan der peges på, at Michael Borres afsendelse af e-mailen har medført, at der er foretaget disciplinær forfølgning af Michael Borre i form af en påtale, der er lagt på hans personalesag.

Efter en samlet afvejning af de nævnte forhold er det Rigsadvokatens opfattelse, at e-mailen af 31. januar 2014 ikke er af en sådan grovhed, at den er omfattet af straffelovens § 155, 1 pkt. Jeg finder således ikke, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at omgøre Statsadvokatens afgørelse om den nævnte e-mail.

Det forhold, at De i Deres klage til Rigsadvokaten af 28. september 2016 blandt andet har anført, at Michael Borres e-mail af 31. januar 2014 har medført, at ingen efterfølgende ville benytte tjenester fra RAVN Bane ApS, og at den økonomiske udvikling i RAVN Bane ApS, som Statsadvokaten har henvist til i sin afgørelse, ikke kan lægges til grund som bevis for, at der ikke er påført RAVN Bane ApS et tab, kan ikke føre til en ændret vurdering. Det bemærkes i den forbindelse, at De ikke nærmere har redegjort for Deres synspunkt, ligesom De ikke har fremsendt nogen form for dokumentation herfor.

3.2. Michael Borres e-mail af 9. april 2014

RIGSADVOKATEN

For så vidt angår Michael Borres e-mail af 9. april 2014 finder jeg af de grunde, som Statsadvokaten har anført i Statsadvokatens afgørelse af 22. september 2016, ikke, at e-mailen kan anses for at være af en sådan grovhed, at den kan anses for omfattet af straffelovens § 155.

SIDE 8

3.3. Jesper Hansens udtalelse på tværgående direktionsmøde den 31. januar 2014

For så vidt angår Jesper Hansens udtalelse på det tværgående direktionsmøde den 31. januar 2014, hvor det på baggrund af Kammeradvokatens disciplinærundersøgelse af 16. marts 2016 kan lægges til grund, at der blev sagt noget i stil med: ”kan vi ikke holde op med at bruge ham” eller ”ham bruger vi ikke”, finder jeg, at udtalelsen ikke kan anses for at være stillingsmisbrug i straffelovens § 155's forstand, eller at RAVN Bane ApS ret er blevet krænket som følge af udtalelsen.

Jeg har, ligesom Statsadvokaten, navnlig lagt vægt på udtalelsens karakter og de omstændigheder, hvorunder den blev fremsat, herunder at der var tale om et lukket internt møde, og at ingen af deltagerne opfattede udtalelsen som en orde eller noget der skulle handles på.

Jeg har endvidere lagt vægt på, at det af Kammeradvokatens disciplinære undersøgelse af 16. marts 2016 fremgår, at udtalelsen ikke kunne karakteriseres som en tjenestefor-seelse, og at der på den baggrund ikke er foretaget disciplinære sanktioner i forhold til Jesper Hansen i anledning af det passerede.

3.4. Straffelovens § 157

Afslutningsvis bemærkes, at jeg ikke har fundet grundlag for at henføre forholdene vedrørende Michael Borre og Jesper Hansen under straffelovens § 157, idet hverken Jesper Hansens udtalelse fremsat under det tværgående direktionsmøde den 31. januar 2014 eller Michael Borres e-mails af henholdsvis 31. januar 2014 eller 9. april 2014, kan anses for grov eller gentagen forsømmelse i tjenesten.

Jeg henviser i den forbindelse til de ovenfor nævnte bemærkninger vedrørende grovheden, ligesom jeg bemærker, at forholdet vedrørende Michael Borres e-mail af 31. ja-

nuar 2014 er blevet påtalt overfor Michael Borre, samt at der i øvrigt ikke blev fundet grundlag for disciplinære sanktioner overfor Michael Borre eller Jesper Hansen.

Lovgrundlag

- Sagen drejer sig om overtrædelse af straffelovens § 155 og § 157 (embedsmisbrug).
- Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2 (ikke muligt at føre bevis for, at sigtede er skyldig), og § 99, stk. 3 (Rigsadvokaten behandler klager over statsadvokaternes afgørelser).

RIGSADVOKATEN

Erstatning

Hvis De har et erstatningskrav, har De mulighed for selv at anlægge sag mod Michael Borre og Jesper Hansen (civil sag). De kan få nærmere oplysninger ved at henvende sig til retten.

SIDE 9

Ingen mulighed for at klage

Min afgørelse er endelig. Deres klient kan derfor ikke klage over den. Det står i retsplejelovens 99, stk. 3.

Hvis De har spørgsmål til min afgørelse, er De velkommen til at kontakte Anna Ulrika Karlén eller Christian Olesen.

Med venlig hilsen

Mohammad Ahsan